

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitae, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

II. An si quis bona Ecclesiae locet ad sex, vel nouem annos, clausula
adiecta, quod sint tot locationes, quot sunt triennia, ita vt transacto primo
triennio, pro tunc rem de nouo locet, valida sit ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

triennium : quapropter in opinione illorum attendenda consuetudo locorum erit. At quoniam probabilius puto, quod ubique sit recepta, saltem quoad rem prohibitam, & penam intrinsecam annulationis contractus appositam, si non quoad penas extrinsecas excommunicationis ; & officiorum priuationis, ut recte tradunt Mol. de iust. tract. 2. disp. 466. post medium, Guttier. lib. 1. can. 99. cap. 8. num. 9. Salzed. pract. cap. 71. circa fin. Tolet. lib. 5. c. 91. vers. 3. Quaranta verb. Alienatio, num. 48. Rebellius de obligat. iust. 2. part. lib. 14. quest. 5. Cened. collect. 32. num. 1. & Barbosa de potest. Episcop. 3. part. alleg. 95. num. 49. ubi pro hac sententia refert plures Rotæ Romanæ decisiones. Propterea sit

DVBITATIO II.

An si quis bona Ecclesiæ locet ad sex, vel nouem annos, clausula adiecta, quod sint tot locationes, quot sunt triennia, ita ut transacto primo triennio, pro tunc rem de nouo locet, valida sit locatio ultra triennium, tanquam non pugnans cum Extrauagante Ambitiose.

S V M M A R I V M.

- 1 Locatio facta in titulo, licet in sententia Baldi, & aliorum valida sit, tamen secus est in sententia Auctoris.
- 2 Pactum, quo concedens obligatur sequentem successorem aliis præferre, & rem in emphyteusim eidem concedere, est nullum; quia nihil aliud est quam perpetuare emphyteusim per machinationem.
- 3 Conuentio si prædicta presumitur in fraudem legis locationes ultra triennium prohibentis, & consequenter est nulla.
- 4 Exiçe, nisi sit aliter usu receptum, ut Mediolani, ubi bona Ecclesiæ consueverunt locari ad nouennium tripli. i. locationis contractu.
- 5 Dicta de locaione multiplici extendit ad locationem factam ad triennium cum pacto de locaione renouanda, tamen sit inclusum dictum pactum in publica scriptura, secus si priuatim efficiatur.
- 6 Promissio priuata non censetur neque formalis, neque virtualis locatio.
- 7 Promissio etiam de renouando locationem post triennium in scriptura publica redacta in sententia nonnullorum non venit sub prohibitione Extrauagantis.
- 8 Pactum in scriptura publica inclusum in sententia istorum non est locatio, neque alienatio, sed solum obligatio personalis locandi, vel alienandi.
- 9 Beneficiarius in istorum opinione poterit se obligatione personali obligare ad dandam commoditatem percipiendi fructus ad multos annos, vel sua vita durante cui umque voluerit.
- 10 Beneficiarius poterit liberaliter cedere alteri fructus sui beneficii pro vita sua durante, si per huiusmodi concessionem non transferat ius aliquod ad bona beneficii.
- 11 Item beneficiarius potest gratis cedere distributiones obligatione solum personali, sine obligatione reali, per quam transferat aliquod ius in rem.

Responderetur, quod quamvis Baldus in cap. 1. §. ff. libellario, quibus modis feudum amittit, & in l. volum. Thom. Delbene, de Immunit. Eccles. Pars II.

tas, Cod. de fideicommissis. & alij multi apud Manticanum de ambiguis conuentionibus lib. 5. tit. 5. num. 19. & apud Scortiam in loco infra citando, affirmant ex eo, quia in tali casu dantur plures locationes triennales, & nulla earum est prohibita; negandum sit, illam valere ultra triennium, etsi valeat per triennium, quia per triennium non prohibetur. Atque ita contra Baldum; & alios innominatos supra citatos tenent communiter Doctores, quos citat, & sequitur Couar. lib. 2. var. cap. 16. num. 4. Azor. 2. part. lib. 9. cap. 2. q. 2. §. 3. Rebell. de obligat. iust. lib. 1. quest. 6. Rodriguez 99. Regula quest. 7. art. 1. Mol. de iust. disp. 466. ad fin. Valquez de redditib. cap. 3. §. 2. num. 25. Tulehus rom. 5. conclus. 406. Carocius de locatio, 3. part. §. de rebus Eccles. locantibus, con. l. 5. 6. & 9. Riccius decis. 117. & 121. Less. lib. 2. cap. 24. dub. 11. num. 68. Scortia ibidem. 117. Sa verb. Conduccio, num. 13. Sopranus apud Fillucium tract. 44. cap. 2. quest. 5. Valascus de iure emphyteus. quest. 29. num. 15. Lezana in summ. part. 1. cap. 10. num. 4. Barbosa de potest. Episcop. 3. part. alleg. 95. num. 17. & alij apud Genuesem loc. cit. num. 10. & 15. asserentes, hoc in Rotâ haberi pro indubitato: & probatur ex textu in authent. de non alienand. §. quod autem, qui loquens de emphyteusi, quæ ad vitam accipientis, & duas alias concedi poterat, dicit, nullum esse pactum, quo concedens obligatur sequentem successorem aliis præferre, & rem in emphyteusim eidem concedere; quia hoc nihil aliud est (inquit textus) quam per reuolutionem, & machinationem perpetuari eius emphyteusim; quod in nostro casu a fortiori, locum habet; quia per illam machinationem multiplicata locationis res Ecclesiæ ad longum tempus locatur, quod in Extrauag. Ambitiose prohibetur, & ex alio capite parum interest Ecclesiæ, quæ solum intendit, rem suam ultra triennium non locari, quod unica locatione, vel pluribus locationibus id fiat; quod certe efficitur, licet diuersis locationibus efficiatur. Adde, quod talis conuentio præsumitur in fraudem legis, locationem ultra triennium prohibentis, & consequenter debet esse nulla, sicut & nulla est omnis alia conuentio in fraudem legis facta. Exiçe, nisi sit aliter usu receptum, ut Mediolani, ubi bona Ecclesiæ consueverunt locari ad nouennium triplici locationis contractu. Vide Bonacinam punct. 2. num. 24. & quæ dicebantur c. p. præ ed. dub. 4. & 22.

Ceterum, quod dixi de locaione multiplici, idem dicas de locaione facta ad triennium, cum pacto in scriptura publica, etiam distincta inclusio; de locaione transacto triennio renouanda; quia tunc virtualiter ultra triennium res Ecclesiæ locatur; & quod fit, in fraudem legis fieri videtur, etiam si fiat duabus distinctis publicis scripturis; secus si tale pactum in scriptura publica non includatur, sed priuatim efficiatur; quia priuata promissio non censetur, neque formalis, neque virtualis locatio; & sic ex vi illius nullo pacto dicetur ultra triennium locare, sed solum priuatim te locatorum promittere. Sic Baldus in l. vlt. ff. ad legem fideiudicium. Azor. 2. part. lib. 7. cap. 10. quest. 6. & lib. 9. cap. 2. quest. 3. Scortia in selectis consil. epit. 43. theorem. 115.

Quamvis contrarium quoad priorem partem dicti sentiant probabiliter Mol. disp. 366. & 466. num. 1. ubi citat alterum Molinam: Riccius decis. 71. ubi citat Crauetam, & alios: Quaranta num. 18. ubi citat Rebuffum: Guttier. lib. 2. canonic. cap. 13. & Sopranus apud Fillucium tract. 44. cap. 2. §. 1. quest. 8. & §. 3. q. 3. n. 29. & c. 4. q. 2. ex eo, quia pactum etiam in scriptura publica inclusum de locando, non est locatio, neque alienatio, sed solum obligatio personalis locandi, vel alienandi, sicut promissio matrimonij non est matrimonium.

Quapropter in istorum opinione poterit beneficiarius

rius obligare se obligatione personali ad dandam commoditatem percipiendi fructus ad multos annos, vel sua vita durante, cuicumque voluerit; quia per huiusmodi obligationem rem Ecclesiæ non alienat, cum nullum ius in eam conferat alteri, sed solum ad eius fructus præstandos personaliter obligatur. Item secundo poterit beneficiarius liberaliter cedere alteri fructus sui beneficii pro vita sua durante, si per huiusmodi cessionem non transferat ius aliquod ad bona beneficii, sed solum obligetur personaliter ad dandum alteri, quod ex suo beneficio perceperit. Item tertio, poterit gratis cedere distributiones obligatione solum personali, sine obligatione reali, per quam transferatur aliquod ius in rem, vel ad rem, ut si scilicet se obliget solum ad cedendum, seu tradendum alteri fructus, vel distributiones, quæ ad ipsum de iure spectant: in quo sensu intelligendi sunt Doctores, qui docent, distributiones posse alienari. Vide præter Doctores supra citatos, etiam Nauarrum de alienat. n. 1.

DUBITATIO III.

An si quis, facta locatione pro triennio, ante illud finitum locationem renouet, valida sit contractus renouatio?

SUMMARY.

- 1 Renouans locationem factam pro triennio post secundum annum, valide facit, quia tunc non præsumitur ex fraude procedere.
- 2 Renouatio facta ante secundum annum caput, & cum eadem persona, licet pensio varietur, est inualida, quia tunc præsumitur fraus, & verum est dicere rem Ecclesiæ uni esse locatam ad quinquennium.
- 3 Pensionis variatio non tollit integrè fraudis præsumptionem.

Responderetur distinguendo: si renouet post secundum annum, valida est contractus renouatio; quia tunc is non præsumitur ex fraude procedere, neque primum contractum continuare, sed nouum inire, & rem de nouo locare: censetur enim antiquus finitus, cum parum pro nihilo reputetur. At si renouet ante cœptum secundum annum, & cum eadem persona, inualida est, tametsi pensio varietur; quia tunc præsumitur fraus, & quia tunc verum est dicere, rem Ecclesiæ uni esse locatam ad quinquennium, contra textum in Extrauaganti Ambrosiæ. Sic Molina cit. disp. 466. circa finem, & consentit Valascus de emphyt. q. 29. n. 15. in casu, quo non varietur pensio; quamvis secus si varietur, sed minus rectè, quia pensionis variatio non tollit integrè fraudis præsumptionem, neque impedit, quod minus dicatur, rem vltra triennium eidem esse locatam.

DUBITATIO IV.

An quis Ecclesiæ rem, quæ binis, vel ternis annis solet fructificare, valide vltra triennium locet?

SUMMARY.

- 1 Valida est locatio de re, quæ binis, vel ternis annis solet fructificare, ita ut si fructificet annis alternis, possit

illam locare per sexennium, si annis ternis per nouennium, & sic deinceps.

- 2 Trina fructuum collectio est quæ conductorem inuitare potest ad rem Ecclesiasticam conducendam.
- 3 Emphyteuta non cadit in commissum, si triennio non soluit pensionem annexam rei, quæ tantum triennio, vel biennio fructificat.
- 4 Singula triennia æquivalent singulis annis in casu, quo res fructificat ternis annis.

Responderetur affirmatiue, ita ut si fructificet annis alternis, possit illam locare per sexennium; si fructificet annis ternis, possit locare per nouennium, & sic deinceps, &c. Ita dicebam cap. præcedenti, dub. 1. & tradit ex communi Barbatia in rubr. de rebus Eccles. non alien. n. 52. Less. lib. 2. cap. 24. dub. 11. n. 69. Scortia theor. 115. Nauar. in comm. de alien. rer. Eccles. n. 21. & 22. Azor. 2. part. lib. 8. §. de locato, cap. 2. Sæ verb. conductio, n. 14. Soprani ad Fillucium tr. 44. cap. 1. q. 3. Guttier. lib. 1. can. cap. 8. num. 12. Couar. 1. 2. ar. cap. 16. n. 9. Quaranta verb. alienatio rerum Eccles. n. 18. Vasquez in opusc. de redditib. cap. 2. §. 2. dub. 6. num. 30. Rebell. de obligat. inst. lib. 1. q. 5. Riccius decis. 115. & Barbof. de potest. Episc. op. 3. p. alleg. 65. num. 4. Et probatur, quia Pontifex in dicta constitutione non tam videtur intendisse triennium temporis, quàm triennium fructuum, cum trina fructuum collectio sit, quæ conductorem inuitare potest ad rem Ecclesiasticam conducendam, ut sic sterilitas vnius anni (si forte contingat) aliorum annorum vbertate compensetur, aliàs paucos conductores res Ecclesiæ inuenire possent. Confirmatur, quia emphyteuta non cadit in commissum, si triennio non soluit pensionem annexam rei, quæ tantum triennio, vel biennio fructificat, teste Baldo l. ad. Cod. locati, Alexandr. in l. diuortio, §. 1. ff. soluto matrim. Iason. ibid. & l. 2. C. de iur. emphyt. & Couar. & Azor. locis supra cit. Confirmatur secundo, quia in casu, quo res fructificat alternis, vel ternis annis, meritò singula biennia, vel triennia æquivalent singulis annis.

DUBITATIO V.

An si quis Ecclesiæ rem, quæ singulis annis fructificat, vltra triennium locet, valida sit locatio, saltem circa triennium, & an sit inualida qua parte excedit triennium?

SECTIO I.

Dubitationis Resolutio.

SUMMARY.

- 1 Locatio modo supradicto est inualida, etiam citra triennium, & simpliciter, & in totum vitatur, nisi fortè contrahentes tacitè consentirent in triennium, tacitè enim esset duplex contractus, quia consentirent in sexennium.
- 2 Verbum (cadat) intelligendum est quod cadat à iure quod obtinere poterat, quia si nullus esset contractus, etiam pro tempore à lege permissus, non diceretur, ab eo cadat.
- 3 Dictio illa (omnino) indistinctè prolata, omnes annos videtur comprehendere.

4 Per